

(המשך מעמוד 9)

אפורה ובוצית, עשויה טלאים-טלאים ונטר-שה. איש לא נראה ברחובות הצרים והמאור-בקים.

קצין בכיר, אחד ממפקדי האיזור הסביר את מטרותיהן של הפעולות היוזמות מוויית-הראיה של הצבא:

● ניקוי שטחים. לעיתים מנקים החיילים עצמם מחסומי-דרכים. לעיתים מוציאים אני-שים מן הבתים הסמוכים כדי שאלה יעשו את העבודה.

● ניקוי סיסמות הנכתבות על הקירות. ביצוע מעצרים.

● פעם בשבוע, לפחות, מבקרים אנשי המנהלה-האזרחי בנתי-הספר שבאיזור שלהם, משוחחים עם המנהלים, המורים והתלמידים, מנסים (ולא הצלחתי-יתר) למנוע התפרצות הפגנות מתוך מוסדות-החינוך.

לשאלה איך קורה שבעת פעולה יוזמה קור-רים מיקרים חריגים בתוך בתי התושבים ומ-חוצה להם, הסביר, כי לפעמים נכנסים חיילים לבית, כדי לעצור את אחד מבני-הבית. הם מזוהים את הבחור בתוך הבית ורוצים לקחת אותו איתם. אבל אז מתאחדות כל נשות המישפחה — חמש או שש נשים — מתחילות לצעוק, מחוקקות את הבחור בידו ומגינות עליו, כדי שהחיילים לא יוכלו לקחת אותו. חייל בן 18 מרגיש לחוץ, גם אם אין יריות. החיילים נעשים עצבניים ומנסים להרגיע את כולם בלא הצלחה רבה.

קרה כבר שחייל התעקש לקחת בחור למי-צד, הנשים ניסו למנוע זאת ממנו, ואז התחיל-לה מהומה בבית. במהלך מהומה כזאת מאוד יתכן שגושברים חפצים בתוך הבית, אבל אני לא מאמין שחיילים עושים מעשים כאלה בכ-וונה, אלא כמיקרים מעטים.

הקצין נמצא ארבעה חודשים בעזה, שנה קודם לכן היה בגדה-המערבית. בכל התקופה הזאת הוא היה נוכח בארבעה או בחמישה מיקרים שבהם התעללו חיילים בתושבים.

● בנינים מופקעים

ד ביקור הבא התקיים במחנה מישר-הגבול בעיר. נסיעה בשיירה צבאית בתוך העיר עזה דומה למסע רילוגים בין כסיסי-צבא למיניהם, ונותנת את הרושם העז שהעיר כולה זרועה כמחנות צבאיים: מימשל, מיני-הלי-אזרחי, נפה, מישרה, מישר-הגבול, עוצבה ועוד ועוד. כולם מוגנים היטב בקו-ביות-בטון עבות, בשער-ירבול מסורגים, כגי-דרות-ביטחון חזקות ובמטרים על מטרים של קונצרטיות וגדר-ריייל. כל הבסיסים בנויים סביב בניין מרכזי אחד גדול, שהופקע בשלב זה או אחר של הכיבוש מידי החוקיות של אחר התושבים המקומיים.

הבניין שהופקע לבסיס מישר-הגבול הוא אחד היפים שבהם. תיקרות גבוהות, חדרים מרווחים, חלונות מוקשתים, מרצפות מצויה רות בדוגמת מרוביות, מרפסת עגולה רחבת-ידיים, המשקיפה על נוף משגע, חצר ובה חורשת עצים מוריקים, המטילים צל נעים.

מיפקדת מישר-הגבול הוקמה ב-14 בחור-ש מס 1989, וקיבלה אחריות על חלק מהי-עיר עזה. מישר הגבול כפוף למישורת-ישראל. מפכ"ל המישורה הגביל את יחידת מישי-מריה-גבול שמישר בנפ"ה (ניירת לפיזור מישי-גנות, היורה צרורות של כדורי גומי, גאז מרי-מיע, מים צבעוניים, ועוד עורים שונים) ובחצצית (רפת היורה חצץ בצרורות). הוא גם הורה על פתיחת חקירה בכל מיקרה של ירי, גם אם אין הרוגים. מבחינה מיצעית כפופות יחידות מג"ב לצה"ל.

הדיון באותו הבוקר נסוב על מחסור של יחידת מישר-הגבול בכל-ידי-רכב ובעיקר על דרך הטיפול בהפגנות שיוצאות מתוך בתי-ספר. איך "לטפל" במסיתים. אם אלה אנשים הבאים מבחור ומארגנים את התלמידים להפי-גנה, או כמי שבאים מתוך בתי-הספר עצמם. השיחה התמקדה ברצון להימנע מכניסה לי-תוך בתי-הספר ובניסיון למצוא שיטות מתוח-כמות ומתחכמות.

ולשלומם. האלוף הסיט בתנועת יד זריחה את קני-הרובים הצידה, וניגש ללחוץ את ידיהם של התושבים הנדהמים, שנראו כמי שאינם יודעים מה נפל עליהם פתאום.

האלוף יליד עיראק, שהשפה הערבית שגורה בפיו, שוחח בערבית עם מעט הפלסטינים שערכו קניות אחרונות לפני תום המיסחר היומי ופרץ האינתיפאדה. הם לחצו את ידו, וענו בקצרה לשאלותיו, שנשאלו בחיוך. הוא דיבר גם עם כמה ילדים קטנים שעמדו בצד.

אחר-כך בחר האלוף לעשות את המשך הדרך ברגל. אז סיפר כי התושבים אמרו לו שהם מעריפים שהחנויות והיינה פתוחות, שלא יהיו שביתות, שיהיה שקט.

ארוחת הצהריים התקיימה בחדר-האוכל של הקצינים בתוך כלא-עזה. כדי להגיע לשם נאלצנו לעבור שערי-ירבול נעולים, למסור תעודות וכלי-נשק, מתוך הרגשה מורזה שהכניסה למקום נראית קלה, והיצאה? השולחנות היו ערוכים בצורה חגיגית, כיי-

אה לביקור של אלוף-פיקוד כמיתקן של שרות בתי-הסוהר. כיאה לחולה-המועד פסח. בקבוקים של מיץ ענבים, צלחות עמוסות בסלטים ציבעוניים.

מנה ראשונה מרק חם, מנה שנייה ארטי-שוק ומולא בבשר. מנה עיקרית עוף בגריל וצי'פס חם. מנה אחרונה ליפתן, ואחר-כך קי-פה. ארוחה ענקית, משיבצה וטעימה.

אנחנו מנסים. אמר האלוף לסוככים, "להפחיל כמה שאפשר את כל מערכת-החיים: חינוך, בריאות, קלאאות.

"המדינה היחידה שנותרת פה את כל התי-מיכה זו ישראל. גם עכשיו, במהלך האינתי-פאדה.

"אני גאה לומר שאנחנו ממשכים לנהל חיים ביחד ומאמינים שהמצב ישתנה. וכשנ-שב ביחד, הם יוכלו לומר איך הצבא הישראלי התנהג פה ולא שינה את אורח-החיים.

"עדיף שלא להשתמש בכוח, כי אם משת-מים כוח, מפסידים כוח. המוח האנושי צריך לחשוב איזה כוח ררוש לו בכל מיקרה ומיקרה ספציפי. כי אם משתמשים בכל הוד-מנות בכל הכוח, זה דומה לפיל בחנות חרסי-נה.

"אם רוצים לחיות באיזור הזה, המטרה היא לחיות בשלום עם כל השכנים. אנחנו משתמי-שים בכוח, אבל אנחנו מדינה דמוקרטית, ולא משתמשים אפילו ב-5% מהכוח שלנו. "רק מי שמשתמש בכוח בחוכמה, ושולט בעצמו עד הקו שבו הכוח יכול לתת תשובות,

רק הוא יכול להמשיך במשימה לטווח ארוך, ולהשיג את המשימה הלאומית.

"בהרבה מצבים, שבהם לא היה פיתרון כי-שום דרך, כסוף הרברים הסתדרו. אני זוכר שלפני '67 ירו בילדים ובנשים כמה מאות מטרים מהגבול, ורבים לא האמינו שהעתידי יהיה טוב יותר. אחרי '67 היו עוכרות הרבה חוליות של אש"ף את הגבול ומתקיפות, והי-מצב מאז השתנה לחלוטין.

"אני זוכר את תקופת המירדפים באיזור ביקעת-הירדן, גם אז נראה כאילו אין פיתור-נות, אבל המצב השתנה.

"אני מאמין שאם נמשיך במשימה, המצב ישתנה. והסיסמה היא כנחישות ובריגשות. "בנחישות, כאילו האינתיפאדה תימשך 100 שנה. ובריגשות, כאילו היא תסתיים מחר בבוקר.

"צה"ל ימשיך במשימה, כל זמן שהממי-שלה תורה לו לעשות זאת, והוא יבצע את המשימה בריגשות, כל זמן שררוש. "אני מאמין שהמצב ישתנה בכל המיוד-רח-התיכון, ועד שהוא ישתנה, אנחנו חייבים להיות חזקים.

"לעולם לא נתיעייף, כי אנחנו מעוניינים להמשיך לחיות פה בביטחון. "עד כאן דיברי האלוף.

ארוחת-הצהריים הסתיימה. האלוף הלך לישבת הערכת-מצב עם הקצינים המופקדים על האיוורים השונים ברצועה, ואנחנו נלקחנו לסירור בהתנחלויות גושיקטיף.

התארגנו בזריזות בשיירה והרמנו בכביש הצר. המעבר מעזה הצפופה, המוקפת מחנות-פליטים צפופים עוד יותר, אל הבועה הירוקה המאכלסת את ההתנחלויות היהודיות, היה הדרגתי ועבר דרך ריונות של חולות צהובים וחמים.

על גבול חאריינס שוכנת ההתנחלות הגי-דולה ביותר בנוש: גניטל. גדרות ביטחון רבי-שיכבתיות, נפסי-תאורה חזקים, קונצרטיות של תיל, כביש חדש, שער ברזל מסורג, בודקה וחייל חמוש בכניסה. ומעבר לכל האמצעים המשוכללים הללו מתנופף לו ברוח אביבית דגל ישראל ומאחוריו הבתים. רבי-מיפלסים, בצורות ארכיטקטוניות שונות ומשונות, טבולים בתוך ים של ירק ופרחים מרהיבי עין צביעוניותם.

קשה להאמין שמרחק של חצי שעה נסיעה בלבד מבדיל בין מחנה-הפליטים שאטי — שהיה נתון באותו הבוקר בעוצר, שהצבע הירוק נמצא בו רק בדגל הפלסטיני, המתנופף קרוע מעל אחד מעמודי-החשמל, שהצבע הי-חיד השולט בו הוא צבע האבק, החול, הזוהמה והייאוש לבין המקום הרענן הזה, הסגור מכל עבריו בגדרות-ביטחון משוכללות וחרישות. על גיבעה מעל ההתנחלות נמצא מקור הפרנסה של התושבים. עשרות חממות, שר-רות-שירות של פרחים פורחים בשלל צבעי הקשת, מערכת השקיה משוכללת, כביש גיי-שה נוח, ושמש חמימה ונעימה.

גושיקטיף מכוניות מעטות נראו בדרכים, ההתנחלויות והמרכז המיסחרי של האיזור נראו נטושים לחלוטין בשעת צהריים.

ממש המשכנו בשיירה צפונה, אל עבר מח-סום ארו. שם פגשנו שוב את האלוף ועוזריו ונסענו אל מחוץ לרצועה. באותו היום לקח האלוף חלק באוכרה השנתית לחיילת אירית פורטוגו, שנהרגה בעת ההתקפה על אוטובוס קו 300, שנחטף בידי ארבעה פלסטינים תוש-בי הרצועה.

מרדכי, אז ת"ל, היה הקצין האחראי על פעולת החילוץ, פעולה שהסתיימה בהריגתם של שניים מהחוטפים בעת ההסתערות על האוטובוס ועוד שניים אחרים שהוצאו חיים ושנהרגו אחר-כך מידי אנשי השב"כ. מרדכי היה קורבן של מה שכונה מאז "פרשת השב"כ". חודשים רבים עברו עליו בדאגה ובחשש על העיתונות, עד שנוקה שמו והוא הועלה בדרגה.

מאז הוא מקפיד ללכת מדי שנה לאוכרה של אירית. הוריה ואנשים אחרים הקימו קרן על שמה וזאת, כבר חמש שנים, הם מחלקים כלל של תעודות ופרסים לבני-גודע מכל הארץ שהצטיינו בפעולות התנדבות שונות. שם נפרדנו מאלוף, הוא המשיך לערכ של ישיבות ארוכות.